

УДК 37.032:177.72+364.62

О. А. ІГНАТЮК

доктор педагогічних наук, професор

В. С. СИЗИКОВА

аспірант

Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут”

ПРОБЛЕМИ ГУМАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У статті розглянуто проблеми гуманізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Науково обґрунтовано необхідність гуманізації та гуманітаризації професійної підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи. Обґрунтовано педагогічні умови ефективного розвитку гуманності соціальних працівників у процесі фахової підготовки.

Ключові слова: гуманізація професійної підготовки, соціальний працівник, професійна підготовка соціальних працівників.

На сучасному етапі трансформації українського суспільства виникає об’єктивна необхідність змін не лише в економіці, а й у системі освіти [8].

Не викликає жодних сумнівів, що найефективнішим способом досягнення економічного зростання є підготовка вмотивованих, конкурентоспроможних працівників у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Адже коли економічним проблемам у розвитку приділяється “левова частка” уваги дослідників, проблема становлення особистості фахівця відходить на другий план, їй не приділяють належної уваги, що є глобальною помилкою [9].

Тож у кризових ситуаціях, яка сьогодні спостерігається в Україні, пріоритет необхідно віддати проблемам розвитку особистості, що, відповідно, робить гуманістичні установки й ідеали бажаними на всіх рівнях соціального життя й, насамперед, у період становлення фахівця, діяльність якого відображає суб’єкт-суб’єктні відносини. Саме гуманістична спрямованість освітнього процесу може й повинна чинити сьогодні свій ефективний вплив на саморозвиток молодого людини, на підготовку її до морально виправданої майбутньої життєдіяльності [6; 10].

Гострота, якої набула проблема надання освітньому процесу гуманістичних ідеалів, перетворення традиційної системи освіти на особистісно орієнтовану вимагає пошуку нових підходів, технологій щодо формування змісту освіти, визначення її структури на нових, гуманістичних теоретико-методологічних засадах [9]. На порядку денному – необхідність вирішення суперечності між вимогами, що висувають до професійно значущих якостей особистості сучасного фахівця із соціальної роботи, та змістом і методами професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Набуває актуальності пошук шляхів формування професійної спрямованості соціального працівника в контексті його гуманістичних рис.

Історичний аналіз розвитку гуманістичних ідей у дослідженнях, як правило, бере свій початок із часів Античності (Арістотель, Демокрит, Сократ, Цицерон, Протагор) або Відродження (Данте Аліг'єрі, М. Кузанський, Л. да Вінчі, М. Лютер, Т. Мор, Н. Макіавеллі, Ф. Петрарка, Піко делла Мірандола, М. Копернік, Т. Мюнцер, Т. Кампанелла, Парацельс, Дж. Бруно, Г. Галілей, Е. Роттердамський та ін.) та обмежується країнами Європи, хоча треба зазначити, що основи гуманізму були закладені ще в давніх культурах Китаю (Лао-Цзи, Конфуцій, Мо-Цзи), давньої Індії (філософська школа чарвака-локаята) та Арабського халіфату (Аль Фарабі, Омар Хайям). Значний внесок у розвиток гуманістичного мислення зробили представники німецької класичної філософії: Г. Гегель, Й. Герbart, Й. Герде, І. Кант, Й. Фіхте, Ф. Шеллінг та ін. Ідеї природовідповідності виховання та навчання, висунуті в епоху Відродження й обґрунтовані Я.-А. Коменським, були переосмислені та доповнені в працях філософів-гуманістів доби Просвітництва Дж. Локка, І. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо та ін., які позиціонували гуманне ставлення до дитини, повагу до неї та наголошували на її цінності як особистості. Варто зазначити, що кожен тип цивілізації відрізнявся від попереднього певним комплексом уявлень про гуманізм, відповідними засобами й механізмами реалізації гуманних відносин у соціальному житті.

Гуманізм як етичний ідеал є предметом філософської рефлексії К. Апеля, М. Бердяєва, М. Бубера, Ю. Габермаса, М. Гайдеггера, Е. Фромма, А. Швейцера. Соціально-філософський аналіз гуманізму здійснили такі сучасні дослідники, як В. Гузенко, Н. Кіяшко, В. Кувакін, О. Рогова, О. Токман та ін.

Українським дослідником, який науково обґрунтував феномен людиноцентризму, є представник київської філософської антропологічної школи В. Кремень. На його думку, людиноцентричність нової парадигми суспільного розвитку – необхідність, зумовлена сучасними проблемами людства, які полягають у тому, що людина втрачає свою виняткову цінність в умовах інформаційно перевантаженого життєвого простору [8, с. 12].

В Україні проголошено концепцію гуманізації освіти, що полягає в “утвердженні людини як найвищої соціальної цінності, найповнішому розкритті її здібностей та задоволення різноманітних освітніх проблем, забезпечення пріоритетності загальнолюдських цінностей...” [5, с. 600], про що зазначено в державній національній програмі “Освіта” (“Україна XXI століття”). Також основи гуманізації освіти в Україні було закладено в нормативних документах, які визначили напрями освітньої реформи 90-х рр. Гуманістичний підхід до освіти розглянуто в цих документах як можливість подолання основних недоліків старої школи – її знеособлювання, зневаги до суб’єктів навчального процесу, як кардинальна зміна спрямування діяльності школи загалом [12, с. 63].

У процесі теоретичного аналізу проблеми дослідження було з’ясовано, що концепції гуманізації освіти розглядають Ш. Амонашвілі, Г. Балл, І. Бех, В. Білоусова, І. Зязюн, М. Євтух, О. Ігнатюк, Н. Ничкало, В. Слас-

тьонін, А. Сущенко, В. Шпак, В. Ягупов та ін.; на питаннях гуманістичного виховання особистості наголошують у своїх дослідженнях Г. Балл, І. Бех, В. Кремень, І. Зязюн, О. Романовський, Т. Сущенко, Л. Товажнянський та ін. Так, європейські стандарти вимагають від України нових суспільних підходів до професійної компетентності, морально-етичних принципів і переконань, життєвих цінностей та ідеалів, а також до професійно значущих особистісних якостей фахівців [1–2; 8–10].

Варто зазначити, що в українській та зарубіжній філософській, психологічній, культурологічній, соціологічній та педагогічній науці проводять активні дослідження, присвячені історичному аналізу гуманізму. Проте поки що залишається не цілком зрозумілим те, яким чином ідеї гуманізму використовують у нових освітніх програмах та новій сучасній організації змісту професійної підготовки фахівців соціальної сфери.

Мета статті – проаналізувати теоретичні та практичні проблеми гуманізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників.

Відповідно до поставленої мети, висунуто такі завдання дослідження: проаналізувати поняття “гуманізм” у вузькому та широкому контексті; охарактеризувати науковий погляд на гуманізацію та гуманітаризацію освіти; дослідити проблеми гуманізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на сучасному етапі; визначити педагогічні умови, за яких підвищується ефективність виховання гуманності майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки.

У ХХІ ст. проблема гуманізму актуальна, як ніколи раніше, не тільки в національному, а й у загальнопланетарному плані. Першоджерелом розвитку будь-якого суспільства завжди був і є гуманізм, якій є ідеологією людини та її людяності. Видатний італійський гуманіст Л. Бруні визначав гуманізм як “пізнання тих речей, які стосуються життя і звичаїв, які вдосконалюють та прикрашають людину”. Головною є здатність людини робити вибір між добром і злом та слідувати добру [14, с. 74].

Гуманізм – це філософський і етико-соціологічний принцип ставлення до людини як до вищої цінності. Як духовно-культурне явище гуманізм є головним змістом цивілізаційного процесу, під час якого він проявляється в різноманітних якостях: етична норма, соціальний ідеал, духовна цінність, свобода волі, взаємодопомога й співробітництво, повага до прав і гідності особистості, рівність і рівноправність, справедливість, захист від зла та насилля.

Термін “гуманізм” увів у науковий обіг у 1808 р. німецький педагог Ф. Нітхаммер, який вкладав у це слово вищу, самодостатню й самопізнавальну значущість людини й називав антилюдським усе, що сприяє відчуженню людини та її самовідчуженню. Сучасні науковці розглядають гуманізм як одну з фундаментальних характеристик суспільного буття та свідомості, певний напрям мислення та діяльності, що орієнтується на благо всіх людей як найвищу цінність і вищий зміст життя при безумовній повазі до свободи кожної особистості.

Теоретичний аналіз наукової літератури дає змогу проаналізувати поняття “гуманізм” у вузькому та широкому контексті. Так, гуманізм у вузькому розумінні – це світогляд, що визнає гідність кожної людини вищою цінністю всього людства. Це визначення передбачає усвідомлене уявлення про гуманізм, яке доступне тому, хто схильний відчувати й мислити відповідним чином. Однак гуманізм у широкому контексті – це феномен культури, що стимулює загальний прогрес світової цивілізації [14, с. 76].

Тож синтез двох уявлень спричиняє розуміння гуманізму як відкритої системи, що динамічно розвивається: поглядів, уявлень, моральних принципів, що заперечують усі види нерівності між індивідом і суспільством; практичних дій, що реалізують цей принцип в економічній, політичній та юридичній сферах буття. При цьому одне положення в такій системі залишається незмінним – визнання людської гідності вищою цінністю світу.

Одже, якщо гуманізм – це система поглядів на людину як найвищу цінність, то він повинен характеризуватися такими ознаками, як: повага до свободи та гідності кожної людини; врахування інтересів, потреб та індивідуальних особливостей кожної людини; благополуччя людини; турбота про щастя людини; надання людям рівних можливостей для розвитку; самовдосконалення та саморозвиток особистості; високоморальні відносини між людьми.

Гуманізм є квінтесенцією освіти на всіх її рівнях і в усіх формах. Визнаючи XXI ст. “століттям освіти”, ЮНЕСКО (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) наголошує на тому, що основою освіти повинна бути система гуманітарного виховання, орієнтована на самоцінність людини як унікальність, на її активістське, креативне, творчо-цивілізаційне ставлення до життя, розум, поєднаний з розвиненою культурою чуттєвості, на “практичний розум” (поєднання міркувань здорового глузду з усвідомленням власної відповідальності тощо).

Новітня (“постсучасна”) гуманістично орієнтована освіта вже не сприймається як альтернативна природничому, технологічному знанню або як додаток до нього. Щодо цього багато представників технічних наук дотримуються іншої думки. Однак світовий освітянський досвід переконливо доводить потребу гуманізації системи соціалізації молоді.

Гуманізація – це шлях утвердження пріоритету загальнолюдських цінностей, реалізація ідеї розвитку людського в особистості. Вона передбачає, крім іншого, й зіставлення освітніх технологій з вищими цінностями людства. З огляду на це гуманізація освітніх технологій реалізується в усіх компонентах освітньої системи й тісно узгоджується з процесом її гуманітаризації. Необхідно враховувати, що терміни “гуманістичний” і “гуманітарний” є досить близькими за змістом, хоча в їх розрізненні наявне й раціональне зерно. Водночас потрібно мати на увазі, що гуманітаризація та гуманізація освіти – це не чергова данина педагогічній моді, не заклики до бездумного копіювання моделі зарубіжної школи.

Варто зазначити, що "...дефіцит гуманності й гуманітарності породжує бездуховність освіти, є джерелом технократичних установок у мисленні, що нерідко спричиняють глобальні проблеми сучасності. Гуманізація і гуманітаризація мають стратегічне значення для розвитку не лише освіти, а й усього суспільства, що, на жаль, ще не до кінця усвідомили й сприйняли педагоги та громадськість" [4, с. 2].

Вищезазначене дає змогу охарактеризувати науковий погляд на гуманізацію та гуманітаризацію освіти. Визначення цих понять рухомі. Вони щоразу будуються в кожную нову історичну епоху, і залежно від того, що розуміють під свободою та природою людини, розуміння гуманізму визначають по-різному. Ми погоджуємося з О. Романовським, що поняття "гуманізм" детермінує всі гуманітарні науки та предмети. Гуманізм – це явище культури й історії, система переконань, що історично склалася та змінюється, визнає цінність людини, а гуманітаризація – це процес інституалізації, вкорінення цієї системи переконань за допомогою гуманітарних наук [9, с. 51].

Проведений аналіз досліджень гуманності (Н. Бочаріна [3], Н. Клименюк [7] та ін.) свідчить, що в сучасних умовах розвитку суспільства й особистості особливої уваги набуває підготовка гуманістично спрямованого соціального працівника, який є не тільки високим професіоналом, а й гуманною особистістю. Демократизація українського суспільства, перехід до ринкових відносин ускладнюють адаптацію різних категорій населення, що загострює протиріччя між рівнем сформованості гуманності й зростаючими суспільними вимогами до майбутніх фахівців соціальної сфери.

Тож будь-яка професія, яка пов'язана з роботою із людьми, вимагає особливих професійних вимог, деонтологічних засад. Соціальний працівник у своїй діяльності має справу з людиною, взаєминами між особистістю й колективом, між соціальними групами. Вся його діяльність спрямована на вдосконалення людських відносин, на втілення в життя ідеалів гуманізму.

Засвоєння студентами професійних норм і цінностей при підготовці до практичної соціальної роботи є необхідним елементом навчання та вступу в професію. До того ж майбутній фахівець повинен мати сформоване професійне мислення, вміти самостійно аналізувати конкретну ситуацію, оцінювати можливі наслідки та брати відповідальність за обрані рішення. Такі особистісні якості, як витримка, толерантність, урівноваженість, розсудливість, інтуїтивність, є важливими для соціального працівника. Сучасна соціальна робота позбавлена чітких ідеологічних догм, тому підвищується інтерес до ціннісного аспекту діяльності спеціалістів соціальної сфери.

Щодо проблеми гуманізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників на сучасному етапі, потрібно зазначити, що сьогодні життя висуває жорсткі вимоги до особистісних і професійних якостей соціального працівника [11].

Ефективна робота установ соціального захисту неможлива без висококваліфікованих працівників, тому проблему освітньо-кваліфікаційної характеристики соціального працівника, побудову моделі його особистості наразі активно досліджують науковці (А. Капська, О. Карпенко, І. Мигович, Д. Сай, В. Шпак та ін.). Система підготовки соціального працівника, яка виникла протягом останніх років і постійно розробляється науковцями, зорієнтована переважно на оволодіння ним певною системою теоретичних знань, серед яких важливе місце посідають філософія, соціологія, психологія, педагогіка тощо, методологічних засад, спеціальних умінь, методик і технологій. Однак успіх професійної діяльності соціального працівника великою мірою залежить від його особистісних характеристик: системи цінностей, психологічної культури, самосвідомості, інтелекту тощо, на чому неодноразово акцентували українські та зарубіжні дослідники.

Варто наголосити, що дуже важливим напрямом наукових пошуків у галузі соціальної роботи є теоретико-методологічні, світоглядні основи цієї суспільної діяльності. Кроки, які здійснюють у цьому напрямі, є недостатніми, відчувається потреба в більш глибокому розкритті не лише методологічних і технологічних основ соціальної роботи, а й у ґрунтовному аналізі саме світоглядної її складової. В сучасній літературі дослідники (І. Бех, М. Лукашевич, М. Туленков, Т. Сила та ін.) звертаються до таких моментів, як зв'язок між соціальною роботою та громадянським суспільством, акцентуючи на ролі першої в процесі становлення громадянського суспільства та соціальної держави [2; 12].

У сучасній літературі проблемі гуманності фахової діяльності присвячено чималу кількість досліджень (О. Андрійчук, Л. Бобко, В. Кузьмич та ін.). Але, незважаючи на певні розбіжності в позиціях авторів (тут не йдеться про кардинальне протистояння), вже існує думка про гуманність людини як певний психічний стан, “передстартову активізацію” людини. Ця теза видається особливо актуальною, якщо екстраполювати її на таку складну, персоніфіковану, адресну та “енерговитратну” роботу, як соціальна.

Разом зі світоглядною та професійною підготовкою майбутніх фахівців, особливого значення набуває така підготовка соціального працівника, метою якої є формування професійно значущих якостей особистості, її гуманістична спрямованість. Останнім часом проблеми професійної підготовки соціальних працівників набули великої актуальності та свідчать про те, що основні напрями досліджень здебільшого орієнтовані на дефініювання критеріїв компетентності, придатності та психологічної готовності психологів, учителів, соціальних педагогів. При цьому недостатньо розробляють ті напрями дослідження, які дотичні до проблематики, спрямованої на підготовку та становлення особистості соціального працівника.

Отже, гуманістична спрямованість – це особистісне утворення, що є результатом прагнення до неперервного розвитку та самореалізації завдяки смислам і цінностям, якими особистість керується в своєму виборі (Н. Бочаріна, Д. Сай, В. Шпак та ін.) [3; 11].

Погоджуємося з думкою дослідниці Н. Клименюк, яка зазначає, що підвищенню рівня сформованості гуманістичної спрямованості майбутнього соціального працівника сприяє застосування спеціальної психологічної програми, яка включає: проведення бесід, консультацій, психолого-педагогічних семінарів, круглих столів із практичним психологом і кураторами академічних груп; проведення індивідуальних і групових консультацій, лекцій, бесід, проблемних ситуацій, групових обговорень, дискусій, семінарів та соціально-психологічного тренінгу зі студентами [7, с. 9].

Не можна не погодитися з думкою, що формування гуманістичної спрямованості зумовлює суттєві позитивні зміни в рівнях розвитку особистісних показників емоційно-ціннісного, мотиваційного соціально-когнітивного компонентів гуманістичної спрямованості студентів [6; 7; 9; 14]. Дійсно, якісну динаміку пояснюють розвитком здатності до співчуття, співпереживання, безумовного прийняття та прагнення надати безкорисну допомогу іншим. Це сприяє актуалізації в майбутніх соціальних працівників просоціальних мотивів, прагненню до самовдосконалення та сформованості психологічної готовності до професійного самовизначення. Зростає рівень здатності до моральної рефлексії, пріоритетності гуманістичних цінностей у набутті професійної компетентності, що задовольняє сучасні вимоги до практичної діяльності, підвищується потенціал становлення позитивної активності майбутніх соціальних працівників, що проявляється в продуктивних комунікативних зв'язках, конструктивних діалогах і співтворчості в різних видах діяльності.

Так, на підставі аналізу літературних джерел та досвіду в професійній діяльності можна визначити педагогічні умови, за яких повинна підвищитися ефективність виховання гуманності соціальних працівників у процесі фахової підготовки: по-перше, зорієнтованість процесу професійної підготовки на поєднання активних і традиційних методів навчання, спрямованих на підвищення гуманності майбутніх соціальних працівників; по-друге, збагачення змісту виховної роботи засобами художньої культури з метою активізації творчого потенціалу та створення емоційно-чуттєвого середовища в позааудиторній діяльності майбутніх соціальних працівників; по-третє, введення в структуру соціально-педагогічної практики завдань гуманістичного спрямування та включення майбутніх соціальних працівників у гуманістично спрямовані акції з метою накопичення досвіду моральних учинків.

Висновки. Актуальність проблеми гуманізації професійної підготовки соціальних працівників зумовлена умовами державотворення сучасного українського суспільства, де гуманність виступає показником духовної зрілості нації, а успішність її становлення є важливим завданням вищої школи.

Завданням професійної освіти соціальних працівників на сьогодні є підвищення ефективності виховання їх гуманності через те, що соціальний працівник у своїй діяльності має справу з людиною, взаєминами між особистістю та колективом, між соціальними групами. Вся його діяльність

спрямована на вдосконалення людських відносин, на втілення в життя ідеалів гуманізму. Визначення педагогічних умов, за яких повинна підвищитися ефективність виховання гуманності соціальних працівників у процесі фахової підготовки, стане предметом подальших досліджень.

Список використаної літератури

1. Балл Г. О. Духовність професіонала і педагогічне сприяння її становленню: орієнтири психологічного аналізу / Г. О. Балл // Професійна освіта: педагогіка і психологія : Українсько-польський щорічник / за ред. Т. Левовицького, І. Зязюна, І. Вільш, Н. Ничкало. – Ченстохова ; Київ, 2000. – С. 217–232.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2-х кн. / І. Д. Бех. – Київ : Либідь, 2003. – Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади : навч.-метод. видання. – 280 с.
3. Бочаріна Н. О. Психологічні особливості формування гуманістичної спрямованості майбутнього соціального педагога : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Н. О. Бочаріна. – Київ, 2012. – 20 с.
4. Гончаренко С. Гуманізація і гуманітаризація освіти / С. Гончаренко, Ю. Мальований // Шлях освіти. – 2001. – № 2. – С. 2–6.
5. Державна національна програма “Освіта” (“Україна XXI століття”) // Історія української школи і педагогіки : хрестоматія. – Київ : Знання, 2005. – С. 600–623.
6. Ігнатюк О. А. Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика : монографія / О. А. Ігнатюк. – Харків : НТУ “ХП”, 2009. – 432 с.
7. Клименюк Н. В. Виховання гуманності у майбутніх соціальних працівників в умовах професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Н. В. Клименюк. – Херсон, 2007. – 19 с.
8. Кремень В. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В. Кремень. – Київ : Педагогічна думка, 2009. – 520 с.
9. Романовський О. Г. Підготовка конкурентоспроможної управлінської гуманітарно-технічної еліти : монографія / за заг. ред. О. Г. Романовського, О. С. Пономарьова. – Харків : НТУ “ХП” ; Видавець Савчук О. О., 2014. – 324 с.
10. Романовський О. Г. Психолого-педагогічні основи гуманізації технічної освіти / О. Г. Романовський // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. До 125-річчя НТУ “ХП” : зб. наук. пр. / ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, О. Г. Романовський. – Харків : НТУ “ХП”, 2010. – С. 51–59.
11. Сай Д. В. Формування моральних цінностей майбутніх соціальних працівників у процесі волонтерської діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Д. В. Сай. – Харків, 2016. – 20 с.
12. Сидоренко О. Проблеми гуманізації та гуманітаризації в освітній реформі в Україні / О. Сидоренко // Вища освіта України. – 2001. – № 2. – С. 63–67.
13. Сила Т. Особливості суб’єктних характеристик учасників професійної інтеракції в соціальній роботі / Т. Сила // Соціальна психологія. – 2005. – № 3 (11). – С. 54–58.
14. Шумка М. Трансформація гуманістичних ідей в сучасності / М. Шумка, І. Шандрук // Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації : щоріч. наук. пр. / відп. за вип. Т. Гончарук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – С. 72–80.

Стаття надійшла до редакції 01.02.2017.

Ігнатюк О. А., Сизикова В. С. Проблемы гуманизации профессиональной подготовки будущих социальных работников

В статье рассмотрены проблемы гуманизации профессиональной подготовки будущих социальных работников. Научно обоснована необходимость гуманизации и гуманитаризации профессиональной подготовки будущих социальных работников.

Обоснованы педагогические условия эффективного развития гуманности будущих социальных работников в процессе профессиональной подготовки.

Ключевые слова: *гуманизация профессиональной подготовки, социальный работник, профессиональная подготовка социальных работников.*

Ignatyuk O., Syzykova V. The Problems of Humanization of Professional Training of Future Social Workers

Modern Ukrainian society feels pressing necessity in the new approach to the training of competitive social workers and providing the professional education of high quality. The process of market economic transformations, in particular, in Ukraine, led to the reassessment of the essence of mission and functions of education. The problem of upbringing of humanity in the students on specialty "Social work" in the conditions of professional training is investigated in the article. The level of the scientific development of the problem has been analyzed. Humanity as professionally important quality of the future social worker has been grounded. The problem of humanization of professional training of future social workers is considered in the article. The necessity of humanization and humanitarization of professional training of future social workers have been scientifically substantiated. A pedagogical condition for effective upbringing of humanity in future social workers in the process of professional training has been grounded.

The task of the professional education of social workers today is to improve the education of humanity because the social worker in their work has to do with the person, the relationship between the individual and the collective, between social groups. All its activities are aimed at improving human relations, to carry out the ideals of humanism. Pedagogical conditions that must be increased efficiency humanity education of social workers in the professional training will act as the subject of further research.

Optimization of the process of humanity upbringing in future social workers should include such trends: organizing educational process by means of combining traditional and active methods of studying; upbringing by means of enriching the contents of upbringing in the extra-lecture activity, by introduction of artistic culture means; introducing into the social practice structure the tasks of humanic direction.

Key words: *humanization of professional training, social worker, professional training of future social workers.*